

การพิจารณาแนวทางการสำแดงความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ด้วยตนเอง บนที่ดินรัฐ (สปก.)

(Self – Declaration (SD) on public land (Sor Por Kor))

FAO - EU FLEGT PROGRAMME

Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

Sweden
Sverige

RECOFTC

เนื้อหาการนำเสนอ

1. การพิจารณาแนวทางการสำแดงความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ด้วยตนเอง (Self Declaration ; SD) ในที่ดิน สปก.
2. เรื่องอื่นๆ - ข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการควบคุมห่วงโซ่อุปทานไม้ในที่ดินรัฐประเภทอื่นๆ

ที่มา การจัดทำแนวทางการควบคุมห้วงโซอุปทานไม้ในที่ดินรัฐ (สปก.)

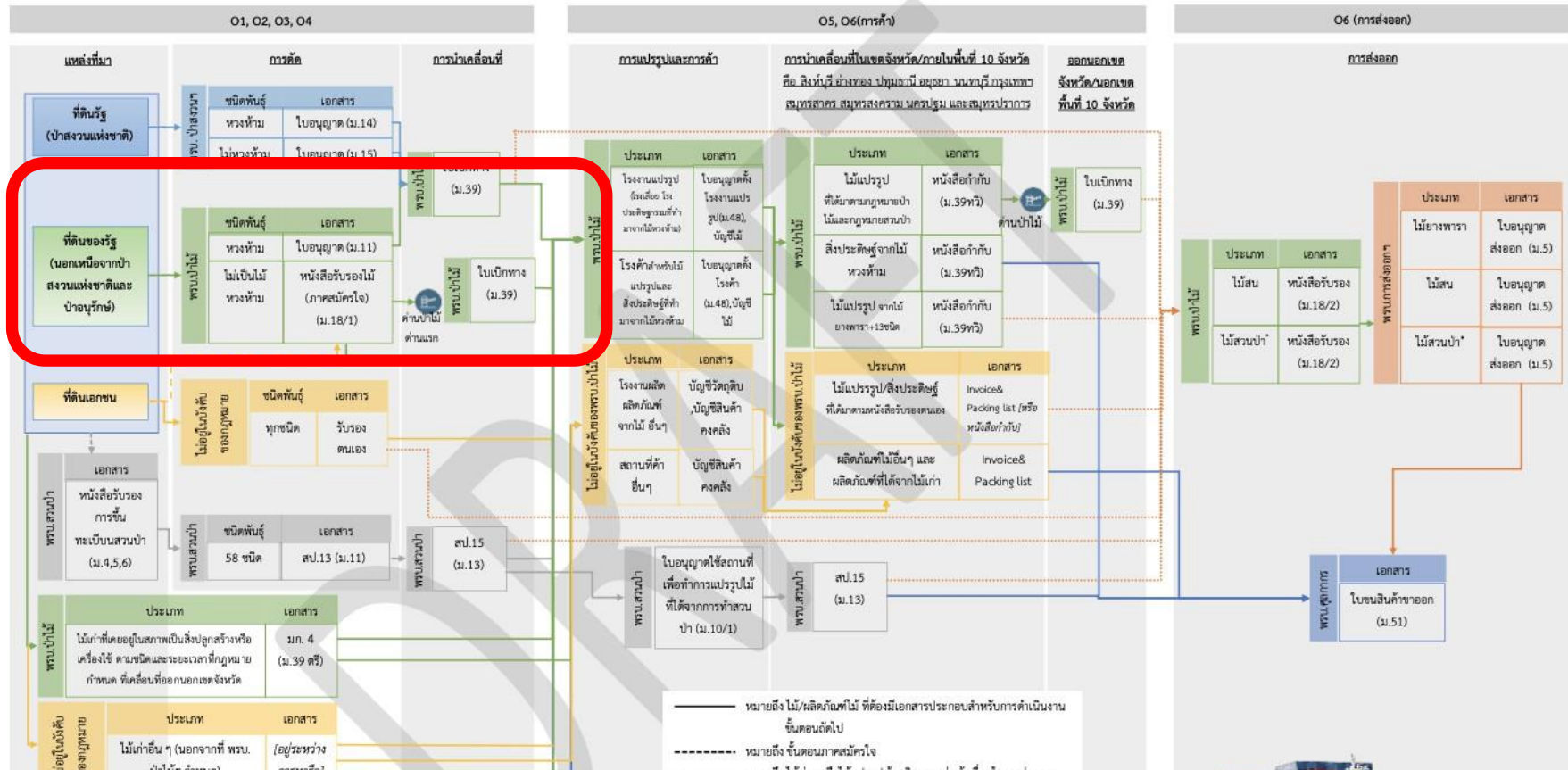
ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วันที่ 16 ธันวาคม 2563 เรื่อง กำหนดที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิ เพื่อให้ไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินดังกล่าวไม่เป็นไม้หวงห้าม พ.ศ. 2563 มีใจความว่า ให้ที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประเภทหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามแบบ ส.ป.ก 4-01 ส.ป.ก. 4-01 ก ส.ป.ก. 4-01 ข ส.ป.ก. 4-01 ค หรือ ส.ป.ก. 4-01 ข เป็นที่ดินซึ่งไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินดังกล่าวไม่ถือว่าเป็นไม้หวงห้าม

(มติที่ประชุม AHWG 11/2563 วันที่ 1 ธันวาคม 2563)

ที่ประชุมเห็นชอบให้คณะทำงานกลุ่มย่อยเรื่องการควบคุมห้วงโซอุปทานของไม้ในที่ดินรัฐพัฒนาแนวทางการควบคุมห้วงโซอุปทานของไม้ในที่ดินส.ป.ก. โดยในแนวทางจะมีทางเลือกคือหนังสือรับรองไม้ตามมาตรา 18/1 และการสำแดงความถูกต้องด้วยตนเอง (SD) ให้ผู้ประกอบการเลือกใช้ และให้คณะทำงานกลุ่มย่อยฯ ศึกษาพัฒนาความเสี่ยงและแนวทางการลดความเสี่ยงไม้ในที่ดินรัฐและหารือกฎหมายการควบคุมการนำเคลื่อนที่ไม้จากที่ดินรัฐ

	SD ที่ดินเอกชน	SD ที่ดินรัฐ (สปก.)
	<p>การขึ้นทะเบียน และ ดำเนินการตามพระราชบัญญัติ สวนป่า พ.ศ. 2535 และที่แก้ไข เพิ่มเติม</p>	<p>การขึ้นทะเบียน และดำเนินการตาม พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม</p>
<p>แนวทางการยืนยัน ความถูกต้องตาม กฎหมายของไม้</p>	<p>การดำเนินการตามมาตรา 18/1 รวมไปถึงการดำเนินการของ สถาบันหรือองค์กรอื่นที่กรมป่าไม้ กำหนดตาม 18/3 ของ พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2562</p>	<p>การดำเนินการตามมาตรา 18/1 รวมไปถึงการดำเนินการของสถาบันหรือ องค์กรอื่นที่กรมป่าไม้กำหนดตาม 18/3 ของพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่า ไม้ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2562</p>
	<p>การสำแดงความถูกต้องตาม กฎหมายของไม้ด้วยตนเอง</p>	<p>การสำแดงความถูกต้องตาม กฎหมายของไม้ด้วยตนเอง</p>

ภาพ ก: ระบบการควบคุมห่วงโซ่อุปทาน

การสำแดงความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ Self Declaration : SD

แหล่งที่มา ที่ดินรัฐ (สปก.)

- สำแดงไม้ มีอยู่จริง

การตัดโค่น

- สำแดงว่ามีการตัดโค่น

การเคลื่อนที่

- รวบรวมข้อมูลเพื่อการนำเคลื่อนที่

การแปรรูป

โรงงานแปรรูป/ โรงเลื่อย

- ไม้แปรรูป
- สิ่งประดิษฐ์

การค้า

วิธีการสำแดงความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ด้วยตนเองในที่ดินเอกชน

ตาราง แสดงข้อมูล/เอกสาร/หลักฐานในหนังสือรับรองความถูกต้องด้วยตนเอง

ลำดับที่	ข้อมูล	เอกสาร/หลักฐาน
1	แหล่งที่มาของต้นไม้/ไม้; สถานที่ตั้ง/แปลงที่ดิน	สำเนาเอกสารสิทธิในที่ดิน และแผนที่สังเขป
2	พิกัดภูมิศาสตร์ของสวนป่าแหล่งที่มาของต้นไม้/ไม้	ระบุในแบบฟอร์มการสำแดงตนเอง
3	การระบุตัวตนของเจ้าของ ชื่อและที่อยู่	สำเนาบัตรประชาชน/สัญญาการซื้อขาย (กรณีสัญญาซื้อขาย เมื่อโรงงานแปรรูปไม้/ผู้ซื้อได้มีการซื้อจากเจ้าของที่ดิน/ไม้แล้ว)
4	ชนิดไม้	ระบุในแบบฟอร์มการสำแดงตนเอง
5	ลักษณะไม้	รูปถ่ายต้นไม้ ไม้ท่อน และ ไม้ท่อนขณะบรรทุก
6	ชนิดไม้ ขนาด ปริมาณ และปริมาตรหรือน้ำหนัก	บัญชีรายการไม้ที่น่าเคลื่อน

หมายเหตุ หลักฐานทดแทน เช่น ใบรับรองทางป่าไม้จากหน่วยงานอิสระ และใบรับรองไซเตส

วิธีการสำแดงความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ด้วยตนเองในที่ดินรัฐ (สปก.)

- ใช้หลักการเดียวกับที่ดินเอกชน

ข้อกังวล	ความเสี่ยง	แนวทางการลดความเสี่ยง
ไม้ที่มีขนาดใหญ่	ไม้ติดที่ ในที่ดิน สปก. ก่อนที่จะได้รับสิทธิ	<ol style="list-style-type: none">1. พยานบุคคล โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือ กลุ่มบุคคลที่น่าเชื่อถือหรือเสนอรับรองโดยกลุ่ม เช่น ป่าชุมชน2. กรมป่าไม้ ศึกษาหลักเกณฑ์การกำหนดขนาดของไม้ และ เกณฑ์ไม้ท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ พร้อมกับการพิจารณา ระยะเวลาของสิทธิที่ได้รับ ว่ามีความสมเหตุสมผลหรือไม่
	พื้นที่ทับซ้อน	สปก. จะนำไปหารือต่อภายใน และนำเรียนความชัดเจนต่อไป ประเด็น <ul style="list-style-type: none">- พื้นที่ทับซ้อน มีขนาดเท่าไร- แนวทางในการสร้างความชัดเจน ทำอย่างไร เช่น การใช้ GIS ได้หรือไม่

เอกสารการนำเคลื่อนที่ไม่ในที่ดินเอกชน

เจ้าของต้นไม้/ไม้สามารถสำแดงข้อมูลสำหรับการนำเคลื่อนที่ไม่ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ
1 หนังสือรับรองความถูกต้องด้วยตนเอง พร้อมเอกสารประกอบดังข้อ 1-5 ในตารางข้างต้น

และ

- 2 แบบฟอร์มในการนำเคลื่อนที่ ประกอบด้วยข้อมูลการนำเคลื่อนที่ ดังนี้
- ผู้นำขนส่งจะเป็นผู้กำหนดระยะเวลาเคลื่อนที่สูงสุดเป็นรายครั้งในการขนส่ง
 - สถานที่ต้นทาง และปลายทางของการนำเคลื่อน
 - ชื่อผู้นำเคลื่อน
 - ประเภทพาหนะ และเลขทะเบียนที่นำเคลื่อน
 - ลงนามโดยผู้ซื้อ หรือเจ้าของไม้
 - บัญชีรายการไม้ที่นำเคลื่อน (ชนิดไม้ ขนาด ปริมาณ และปริมาตรหรือน้ำหนัก)

เอกสารการนำเคลื่อนที่ไม่ใช่ในที่ดินรัฐ (สปก)

- ใช้หลักการเดียวกับที่ดินเอกชน

เพิ่มเติม

1. ในกรณีการผ่านด่าน จะสามารถใช้ SD หรือ เอกสาร 18/1 หรือ ว.... ปี 2546 เพื่อออกใบเบิกทาง (โดยสำนักเศรษฐกิจการป่าไม้)
2. กรณีที่เป็นไม้ใหญ่ (มีความสงสัยว่าเป็นไม้ตัดที่) ให้เพิ่มพยานที่น่าเชื่อถือได้ และเหมาะสม ใน SD เช่น กลุ่มเครือข่ายป่าชุมชน
แบบฟอร์มเดียว มีรายละเอียดสำหรับกรณี ไม้ทั่วไป และกรณีไม้ใหญ่ (ใช้พยานในการมารับรอง)

ประเด็นสำหรับการดำเนินงานต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการควบคุมห่วงโซ่อุปทานไม้ในที่ดินรัฐประเภทอื่นๆ ที่ยังเป็นประเด็นคลุมเครือ

Thank you
recoftc.org

@recoftc

@RECOFTC

@recoftc

RECOFTC

ประเภทผู้ประกอบการ	ประเภทของการอนุญาต	แนวทางการควบคุมตามกฎหมาย
O1: ผู้ประกอบการบนที่ดินของรัฐ (ป่าสงวนแห่งชาติ)	1) ประกาศอธิบดีกรมป่าไม้ กำหนดบริเวณพื้นที่ให้ส่วนราชการ หรือองค์การของรัฐเข้าใช้ประโยชน์	ที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ มีกฎหมายควบคุมทั้งหมดอยู่แล้ว (รายละเอียดตามบันทึกการประชุม)
	2) หนังสืออนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ป.ส.31)	
	3) หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ป.ส.23)	
	4) หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์และอยู่อาศัยใน เขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ (สทก 1 ก, สทก.2 ก.)	
	5) บันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้ กับ อ.อ.ป.	

ประเภทผู้ประกอบการ	ประเภทของการอนุญาต	แนวทางการควบคุมตามกฎหมาย
O2: ผู้ประกอบการบนที่ดินของรัฐ (นอกเหนือจากป่าสงวนแห่งชาติ)	1) ใบอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า ตาม มาตรา 54 แห่ง พรบ. ป่าไม้ พ.ศ. 2484	พรบ.ป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๑๑ (ไม้หวงห้าม) สำหรับไม้ ๕๕ ชนิด ดำเนินการตาม พ.ร.บ.สวนป่า พ.ศ.๒๕๓๕ สำหรับไม้ไม่หวงห้าม ยังไม่มีแนวทางควบคุม
	2) หนังสืออนุญาตให้เข้าทำ ประโยชน์ใน ที่ดินของนิคมสหกรณ์ (กสน.3) หรือหนังสือ แสดงการทำ ประโยชน์ (กสน.5)	พรบ.ป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๑๑ (ไม้หวงห้าม) สำหรับไม้ ๕๕ ชนิด ดำเนินการตาม พ.ร.บ.สวนป่า พ.ศ.๒๕๓๕ สำหรับไม้ไม่หวงห้าม ยังไม่มีแนวทางควบคุม
	3) หนังสืออนุญาตให้เข้าทำ ประโยชน์ใน ที่ดิน (น.ค.1หรือหนังสือแสดงการทำ ประโยชน์ (น.ค.3)	พรบ.ป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๑๑ (ไม้หวงห้าม) สำหรับไม้ไม่หวงห้าม ไม่มีแนวทางการควบคุมกำหนดไว้
	4) หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ใน ที่ดินในเขต ปฎิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.)	พรบ.สวนป่า หนังสือรับรองไม้ภาคสมัครใจตามมาตรา 18/1 และ การสำแดงความถูกต้องด้วยตนเอง (SD)
	5) สัญญาเช่าและสัญญาต่างตอบแทนอื่น (เฉพาะ หน่วยงานรัฐเท่านั้น)	ที่ดินที่เป็นเวนคืน ไม่มีสถานะเป็นป่า เป็นที่ดินเอกชน โดยเมื่อมี การเวนคืนจากรัฐ รัฐอนุญาตให้เจ้าของที่ดินทำไม้ออกได้